

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.209/2025/62.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. november 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

ÍTÉLETET

A kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmények miatt vádlott1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2025. március 27. napján kihirdetett 501.B.171/2024/79. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott1 I. r. és vádlott2 II. r. vádlott terhére rótt kábítószer-kereskedelem büntettét társtettesként elkövetettnek minősíti.

A vádlott1 I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 5 (öt) évre, a közügyektől eltiltást 6 (hat) évre, a vádlott2 II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 3 (három) évre, a közügyektől eltiltást 4 (négy) évre enyhíti, a pénzbüntetést mindkét vádlott vonatkozásában mellőzi.

A vádlott3 III. r. vádlott terhén értékelt bűncselekményeket egységesen társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (2) bekezdés a) pont] minősíti.

A vádlott büntetésének halmazati jellegére utalást mellőzi, egyúttal a szabadságvesztését 3 (három) évre, a közügyektől eltiltást 4 (négy) évre mérsékli, a pénzbüntetést e vádlott vonatkozásában is mellőzi.

Az összesített bűnjeljegyzék 5. tételszáma alatti 10 (tíz) HRK vonatkozásában a vagyonelkobzást mellőzi, e pénzösszeg lefoglalását megszünteti és vádlott2 II. r. vádlott részére kiadni rendeli.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy a vagyonekhozással érintett külföldi pénzek helyesen az alábbiak:

- a 3. tételszám alatti 210 (kétszáz tíz), a 8. tételszám alatti 10 (tíz) euró;
- a 4. tételszám alatti 50 (ötven) GBP,
- a 6. tételszám alatti 10 (tíz) USD.

Az I. r. vádlott bejelentett lakóhelye helyesen cím6, a tényleges tartózkodási helye a Tököli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet.

A II. r. vádlottnak érvényes személyi igazolványa nincs.

A szabadságvesztés büntetésbe beszámítja a vádlott1 I. r. vádlott által 2025. március 27. napjától letartóztatásban és a vádlott2 II. r. vádlott által 2025. március 27. napjától 2025. szeptember 22. napjáig ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött időt is.

Felhívja a tárgyak kiadásával érintettek figyelmét, hogy ha az átvételre jogosult a dolgok átvételére vonatkozó felhívás közlésétől számított három hónapon belül nem veszi azokat át, akkor az állam tulajdonába kerülnek.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2025. március 27. napján kihirdetett 501.B.171/2024/79. számú ítéletével

– vádlott1 I. r. vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (2) bekezdés a) pont] és új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette [Btk. 184/B. § (1) bekezdés b) pont] miatt mint különös visszaesőt 6 év 10 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 7 év közügyektől eltiltásra és 250 napi tétel, napi tételenként 1000 Ft, összesen 250 000 Ft pénzbüntetésre;

– vádlott² II. r. vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (2) bekezdés *a*) pont] miatt 5 év 6 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 6 év közügyektől eltiltásra és 250 napi tétel, napi tételenként 1000 Ft, összesen 250 000 Ft pénzbüntetésre;

– vádlott³ III. r. vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulat, (2) bekezdés *a*) pont] és kábítószer birtoklása vétsége [Btk. 178. § (6) bekezdés] miatt 5 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 250 napi tétel, napi tételenként 1000 Ft, összesen 250 000 Ft pénzbüntetésre

ítélte.

[2] A törvényszék a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből az I. r. vádlottat kizárta, a II. és III. r. vádlottak esetében annak legkorábbi időpontját a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. Rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban és ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött idő beszámításáról, megszüntette az I. r. vádlottal szemben korábban kiszabott szabadságvesztésből engedélyezett feltételes szabadságot, és elrendelte a II. r. vádlottal szemben korábban kiszabott próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását. Ellenben a II. és III. r. vádlottakat az ellenük új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette [Btk. 184/B. § (1) bekezdés *b*) pont] miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett végül az eljárás során lefoglalt dolgokról és a bűnügyi költségről is.

[3] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész valamennyi vádlott terhére – a felmentő rendelkezést nem sérelmezve – kizárólag a büntetés súlyosítása érdekében, míg a vádlottak és védőik a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be joghatályos fellebbezést.

[4] Az ügyész fellebbezését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette kellően figyelembe a bűncselekmény tárgyi súlyát, valamint nem a súlyuknak megfelelően értékelte a bűnösségi körülményeket, így a vádlottakkal szemben túl enyhe büntetést szabott ki. A vádlottak részbeni beismerése a tettenérésre, lefoglalásra tekintettel csupán csekélyebb

mértékben értékelhető a javukra, a III. r. vádlott pedig ugyan büntetlen előéletűnek tekinthető, de büntetőeljárás hatálya alatt állt. Ezzel szemben lényegesen nagyobb nyomattal szükséges értékelni a vádlottak terhére hozható körülményeket, különösen azt, hogy korábbi elítéléseik, illetve a büntetőeljárás alatt állás nem tartotta vissza őket az újabb bűncselekmény elkövetésétől.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2025. július 3. napján kelt BF.466/2024/19. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Kifejtette, hogy a bünszövetségben elkövetett kábítószer-kereskedelem

büntetének jogi minősítése az elkövetői alakzat tekintetében nem helytálló, emellett a III. r. vádlott kábítószer birtoklásának vétségeként minősített cselekménye szubszidiaritása okán a kereskedéssel megvalósított kábítószer-kereskedelem mellett önállóan nem állapítható meg a vádlott terhére.

[6] Az elkövetői alakzat kapcsán előadta, hogy az irányadó tényállás szerint az I. r. vádlott a korábbi büntetéséből történő feltételes szabadulását követően becsatlakozott a család korábbi kábítószer-árusító és -kereskedő tevékenységbe, és abban ismét részt vett. A vádlottak a kábítószereket beszerezték, porciózták, értékesítették, ezen felül raktárként használták a földszinti lakást. Az ügyletek menetét, a beszerzést, az árakat, az elszámolást egymás között egyeztették, tevékenységüket közösen, részfeladatokat megosztva, egymás tevékenységéről tudva végezték el. Az ugyan kétségtelen, hogy a cselekmény a jellegéből adódóan összetett, így a hosszabb időn át történő kereskedelem esetén célszerű lehet a munkamegosztás, az azonban, hogy a cselekmény elkövetésében több személy működjön közre, nem szükségszerű, így ha több személy egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítja meg a bűncselekmény törvényi tényállását, akkor társtettesi elkövetői alakzat megállapításának van helye.

[7] A vádlott3 III. r. vádlott terhén megállapított kábítószer birtoklása tekintetében az ügyészség előadta, hogy a tényállásban leírt magatartás a Btk. 178. § (6) bekezdésének 1. és 2. fordulatóban írt elkövetési magatartásoknak maradéktalanul megfelel, azonban a III. r. vádlott adott kábítószerre elkövetett cselekménye súlyosabb bűncselekményt valósít meg. Az irányadó bírói gyakorlat szerint ha a kábítószer-kereskedelmet elkövető egyúttal fogyaszt is a kábítószerből, kizárólag a fogyasztást elnyelő kábítószer-kereskedelem állapítható meg. Jelen ügyben a szoros tér- és időbeli kapcsolatra és az azonos elkövetési tárgyra tekintettel a III. r. vádlott 2. tényállási pontban leírt kábítószer-fogyasztása, illetve a kábítószer ilyen célból történő megszerzése során fejtett ki súlyosabban minősülő elkövetési magatartást, így a cselekménye egységesen kábítószer-kereskedelem büntetének minősül.

[8] Az ügyészség álláspontja szerint a törvényszék a büntetés kiszabása körében értékelhető tényezőket maradéktalanul feltárta, ugyanakkor azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte. A büntetési célok kizárólag hosszabb, a speciális minimumot lényegesen nagyobb mértékben meghaladó tartamú, börtön fokozatú végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása esetén juttathatók megfelelően érvényre.

[9] Az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés kapcsán kifejtette, hogy a pénzbüntetés alkalmazása szempontjából megfelelő jövedelemmel jelenleg csak a II. r. vádlott rendelkezik, így a Btk. 50. § (2) bekezdése szerinti pénzbüntetés kiszabásának kizárólag az ő esetében állnak fenn a feltételei. Ugyanakkor – az ügyészi álláspont szerint – a pénzbüntetés alkalmazása az I. és a III. r. vádlottak esetében is indokolt, de mivel ők sem jövedelemmel, sem vagyonnal nem rendelkeznek, az esetükben annak a helyes jogszabályi alapja a Btk. 50. § (1) bekezdése. Az elkövető megfelelő jövedelme vagy vagyona ugyanis a Btk. 50. § (1) bekezdése alapján kiszabott pénzbüntetés alkalmazásának nem előfeltétele, azaz ez a büntetés nem kizárt igazolható jövedelemmel, vagyonnal nem rendelkező elkövető esetében sem. Mindennek okán sem a pénzbüntetés mellőzése, sem annak lényeges enyhítése nem indokolt egyik vádlott esetében sem.

[10] Az ügyészség a bűnügyi költségre vonatkozó elsőbírői rendelkezésekkel sem értett maradéktalanul egyet. Kifejtette, hogy azon költségeket, amelyek mindhárom vádlott vonatkozásában merültek fel, az elsőfokú bíróság harmadolta, ez a döntése viszont ellentétes a Be. előírásaival. A Be. 574. § (4) bekezdése értelmében a bíróság a bűnösnek kimondott vádlottakat külön-külön kötelezi a bűnügyi költség viselésére, de ha a bűnügyi költség vagy annak meghatározott része a bűnösnek kimondott vádlottak szerint nem különíthető el, a bíróság a vádlottakat egyetemlegesen kötelezi. Az összesített költségjegyzék 7., 10., 11., 12. és 15. tételszámai alatt feltüntetett szakértői munkadíjak mindhárom vádlottat érintik, az azonban nem állapítható meg, hogy melyiküket milyen mértékben. Ezért az egyes vádlottakat külön-külön terhelő bűnügyi költség összegét vádlottanként 1 704 010 Ft-tal csökkenteni indokolt, ugyanakkor a három vádlottat egyetemlegesen kell kötelezni a valamennyiüket érintő és személyenként el nem különíthető 5 112 030 Ft megfizetésére.

[11] Mindezek alapján az ügyészség arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét változtassa meg, és a vádlottak bünszövetségben elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettként értékelt cselekményét minősítse társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének, állapítsa meg, hogy vádlott3 III. r. vádlott kábítószer birtoklása vétségének minősülő cselekményét a súlyosabban minősülő kábítószer-kereskedelem büntette elnyeli, a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát és a szabadságvesztés büntetés felemelt tartamához igazodóan a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát emelje fel, a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezést mindhárom vádlott esetében módosítsa, egyebekben az ítéletet hagyja helyben.

[12] vádlott1 I. r. és vádlott2 II. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a büntetés kiszabása során a vádlottak egészségi állapotára vonatkozó enyhítő körülményeket kell hangsúlyosan figyelembe venni, továbbá azt a tényt, hogy a vádlottak cselekményével érintett kannabisz mennyisége meg sem közelíti a csekély mennyiség felső határát. A védő állítása szerint a vádlottak egészségi állapota az elsőfokú ítélet meghozatala óta továbbá romlott, aminek altámasztására kiegészítő orvosszakértői vélemény beszerzésére tett indítványt. Minderre figyelemmel a védő a kiszabott büntetések enyhítésére tett indítványt.

[13] vádlott3 III. r. vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában előadta, hogy az enyhítő körülmények túlsúlyára figyelemmel a kiszabott büntetés további enyhítése indokolt. Kifejtette, hogy az időmúlás további enyhítő körülményként értékelendő arra figyelemmel, hogy a III. r. vádlott hosszú időt töltött a legsúlyosabb kényszerintézkedés hatálya alatt. Hivatkozott védence súlyos betegségeire, amelyek megnehezítik a vádlott helyzetét a büntetés-végrehajtási intézetben. Minderre figyelemmel a védő a büntetés enyhítésére tett indítványt.

[14] A másodfokú bíróság az I. r. és II. r. védője által előterjesztett bizonyítási indítványt – a később kifejtendők miatt – elutasította, ezért a fellebbezéseket a Be. 599. §-ának rendelkezései szerinti nyilvános ülésen bírálta el.

[15] Ezen az I. r. és II. r. vádlott védője perbeszédét az írásban benyújtott perbeszédével lényegében egyező tartalommal adta elő. Az ügyészség indítványát annyi kritikával illette, hogy álláspontja szerint a bünszövetség értelemszerűen magában foglalja a társtettségét is, másként azt nem is lehet megvalósítani. Összességében a védő az I. és II. r. vádlottak büntetésének enyhítésére tett indítványt.

[16] vádlott3 III. r. vádlott védője perbeszédét írásbeli fellebbezésével lényegében egyező tartalommal adta elő. Hangsúlyozta, hogy a III. r. vádlott büntetésének súlyosítása nem indokolt. A jelen állás szerint a vádlott jogosult a feltételes szabadságra és a reintegrációs őrizetre is, ezek olyan intézkedések, amelyek végrehajtása során a vádlott a hatóságok felügyelete alatt áll, és megfelelően motiválják a törvénytisztelő életmódra. Egyetértett az I. r. és II. r. vádlott védőjével abban, hogy a társtettség megállapításának a bünszövetség mellett nincs helye, de egyúttal azt is kifejtette, hogy ennek a büntetéskiszabás során különösebb jelentősége nincs. Hangsúlyozta, hogy a bírói gyakorlat még a jelentős mennyiségre elkövetett kábítószer-kereskedelem esetén sem zárja ki az enyhítő szakasz alkalmazását, és a törvényi minimumban meghatározott büntetések is kifejezetten gyakoriak. A védő elsődlegesen az enyhítő szakasz alkalmazására, másodlagosan az ügyészség által indítványozott súlyosítás mellőzésére tett indítványt.

[17] vádlott1 I. r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozataként korábban írásban becsatolt beadványát kérte értékelni. Ebben kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet az elkövetési idő kezdetét tévesen jelölte meg, ugyanis 2019-ben Németországban tartózkodott. Kannabiszt a betegségei miatt, fájdalmai enyhítése érdekében kezdett fogyasztani, árusításba pedig azért kezdett, hogy az egyre növekvő adagjait be tudja szerezni. Hangsúlyozta, hogy a betegségek miatt munkaképtelen volt, mélyszegénységben élt, és csak így tudta felszínen tartani magát, vagyonszerzés nem volt a célja. Részletezte egészségi állapotát, utalt a jelentős időmúlásra és arra, hogy beismerő vallomást tett.

[18] vádlott2 II. r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában megbánását hangsúlyozta. Előadta továbbá, hogy egészségi állapota sokat romlott a börtönben, illetve hogy az egyik védett tanúval haragos viszonyban volt az elkövetés idején.

[19] vádlott3 III. r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában megbánását hangsúlyozta, és azt, hogy szeretne a lánya élete része lenni.

[20] A vádlottak és védők enyhítés érdekében bejelentett fellebbezései eredményre vezettek.

[21] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében csak a fellebbezéssel támadott részében bírálta felül. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezések kizárólag a kiszabott

büntetés mértékét sérelmezték [Be. 583. § (3) bekezdés *a*) pont], a másodfokú felülbírálat alapvetően a büntetéskiszabásról szóló rendelkezésekre korlátozódott. A Be. 590. § (5) bekezdése alapján ugyanakkor a korlátozott felülbírálat is kiterjedt a hatályon kívül helyezést eredményező feltétlen és relatív eljárási szabálysértések vizsgálatára, a bűnösségre vont következtetés okszerűségére és a bűncselekmény minősítésére is. Ezen túlmenően az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdésben írtak alapján felülbírálat alá vonta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket, illetve ilyen rendelkezések meghozatalának szükségességét is. A II. és III. r. vádlottakat érintő felmentő rendelkezést perorvoslati támadás nem érte, ezért azokat a másodfokú bíróság nem bírálhatta felül [Be. 590. § (8) bekezdés].

[22] A felülbírálat eredményeként a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta, sem feltétlen, sem relatív eljárási szabálysértést nem követett el, és ilyenre a fellebbezések sem hivatkoztak.

[23] A BH2022. 34. számon közzétett eseti döntésben írtakra, továbbá a Be. 561. § (3) bekezdés *b*) és *c*) pontjaira figyelemmel – tekintve, hogy a személyi körülményekre vonatkozóan megállapított tények és a bíróság által megállapított tényállás az ügydöntő határozat két különböző tartalmi egysége, és a megalapozottsági követelménynek kizárólag a Be. 561. § (3) bekezdés *c*) pontja tekintetében kell fennállnia – a korlátozott fellebbezés és a korlátozott felülbírálat a személyi körülmények kiegészítését, helyesbítését nem akadályozza. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottak személyi körülményei tekintetében megállapított tényeket az ügyiratok tartalma és a vádlottak nyilvános ülésen tett nyilatkozatai alapján pontosítja, illetve kiegészíti a következők szerint:

– vádlott2 II. r. vádlott kevert szorongásos és depressziós zavarban és idült obstruktív tüdőbetegségben is szenved, ezek, továbbá kiújult Crohn-betegsége jelenleg is rendszeres gyógykezelést, orvosi ellátást igényelnek;

– vádlott3 III. r. vádlott vagyonőrként dolgozik a cég3 alkalmazásában, havi jövedelme 230 000 Ft;

– vádlott3 III. r. vádlottal szemben utóbb a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2024. augusztus 16. napján kelt és 2024. november 5. napján jogerőre emelkedett 270.Bpk.51.715/2024/3. számú végzésével a 2022. október 30. napján elkövetett lopás vétsége miatt 1 év – végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett – fogházbüntetést, a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2025. március 27. napján kelt és 2025. június 5. napján jogerőre emelkedett 160.Bpk.40.460/2025/7. számú végzésével pedig a 2022. augusztus 7. napján elkövetett garázdaság büntette és rongálás vétsége miatt 1 év – végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetést szabott ki.

[24] Az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás megalapozottságát a másodfokú bíróság nem vizsgálhatta [Be. 591. § (2) bekezdés *a*) pont], azonban figyelemmel a BH2022. 34. számon közzétett eseti döntésben írtakra a kijavításra vonatkozó szabályok alapján történő javítás ilyen esetben sem kizárt. Erre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítélet [39]

bekezdésében nyilvánvaló számítási hiba folytán rögzítetteket akként helyesbíti, hogy a mondatnak „a kábítószeresek összmenyisége” utáni része helyébe azt illeszti, miszerint „nem éri el a csekély mennyiség felső határát.”

[25] Az elsőfokú bíróság az általa rögzített tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, a cselekmények minősítése azonban kiegészítésre és javításra szorul.

[26] A törvényszék nem foglalkozott a büntető törvény időbeli hatályának kérdésével, de az általa alkalmazott minősítések mellett nem is volt törvényes alap a Btk. 2. § (2) bekezdésének alkalmazására. Az elsőfokú ítélet kihirdetése óta hatályba léptek a kábítószer előállításának, használatának, terjesztésének, népszerűsítésének tilalmával összefüggő törvénymódosításokról szóló 2025. évi XIX. törvénnyel átvezetett változtatások. Ezek közül kiemelendő, hogy az I. r. vádlott cselekményével érintett N-etil-norpentendron jelenleg már kábítószernek minősül [Btk. 459. § (1a) bekezdés]. Ez azonban szigorúbb elbírálást eredményezne az I. r. vádlott esetében, hiszen két különböző szerre két eltérő törvényi tényállásban szabályozott elkövetési magatartásokat valósított meg, így a természetes egység fel sem merülhet, és az N-etil-norpentendronra elkövetett részecselekmény a hatályos törvény szerint két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény lenne, míg az elkövetéskori törvény szerint három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Erre figyelemmel a Btk.-módosítás sem alapozza meg az elbíráláskori törvény alkalmazását.

[27] Az irányadó tényállás szerint a három vádlott közösen végezte a kábítószer-kereskedelmet: az I. r. vádlott szabadulása után társai már megkezdett cselekményébe kapcsolódott be, a kábítószereseket együtt szerezték be, porciózták és értékesítették az általuk lakott társasházban megjelenő vásárlóknak, az ügyletek menetét, a beszerzést, az árakat, az elszámolást egymás között egyeztetették, tevékenységüket közösen, a részfeladatokat megosztva, egymás tevékenységéről tudva fejtették ki (elsőfokú ítélet [21]-[22] bekezdés). Ezek a tények mindenben megfelelnek a tártettség törvényi definíciójának [Btk. 13. § (2) bekezdés], és a bírói gyakorlat is egységes abban, hogy a bünszövetség keretében tevékenykedő elkövetők tártettesi kapcsolata megállapítható (IV. BED 5/a) pont). Erre figyelemmel a másodfokú bíróság korrigálta a törvényszék által megállapított elkövetői alakzatot mindhárom vádlott esetében.

[28] Az ügyészség kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság megállapította a III. r. vádlott bűnösségét kábítószer birtoklása vétségében annak ellenére, hogy erre a szubszidiaritásra figyelemmel nem volt törvényes lehetősége. E körben az ügyészség részletesen elemezte az irányadó kúriai gyakorlatot, az általa előadott érvekkel egyetértve az ítéltábla azt tartja szükségesnek kiemelni, hogy a Kúria gyakorlatalakító szándékkal közzétett döntése óta egységes az ügyészségi és bírósági gyakorlat is abban, hogy a kábítószer-kereskedelem büntetett és a kábítószer birtoklása vétségét egymással összefüggésben megvalósító terhelt cselekménye egységesen kábítószer-kereskedelemnek minősítendő (EBH2016. B.15.).

[29] Az elsőfokú bíróság ítélete [46] bekezdésében nem is kívánt ezzel a jogértelmezéssel vitába szállni, csupán sommásan rögzítette, hogy ennek ellenére „jelen esetben úgy ítélte meg, hogy ez a cselekmény elkülönül, önállóan valósul meg III. r. vádlott vonatkozásában, így a vádirati tényállás részét képező cselekmény vonatkozásában tényállást állapított meg, melyet beminősített”. Annak magyarázatával azonban adós maradt, hogy milyen tényekből vonta le ezt a következtetést. Szemben a törvényszék álláspontjával, az irányadó tényállás alapján az állapítható meg, hogy a III. r. vádlott részecselekményei között kimutatható a térbeli kapcsolat, hiszen mindkét részecselekményt ugyanott követte el, nem vitatható az időbeli kapcsolat sem, hiszen az elkövetési idő mindkét esetben 2023 januárjára esik, és a cselekményekkel érintett kábítószer is ugyanolyan típusú volt.

[30] Minderre figyelemmel a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy vádlott³ III. r. vádlott cselekményei egységesen a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntette szerint minősülnek.

[31] Az elsőfokú bíróság az irányadó tételkeretet helyesen tárta fel, és alappal rögzítette az I. r. vádlott különös visszaesői minőségét és az ehhez igazodó megemelt tételkeretet. Értelemszerűen a III. r. vádlott esetében a minősítés módosítása folytán ez változott, a halmazat helyetti egy rendbeli bűncselekmény büntetési tétele a II. r. vádlottéval azonos, emiatt a halmazati büntetés jellegére utalást is mellőzni kellett.

[32] A büntetéskiszabási körülményeket nagyrészt helyesen vette számba, azonban e körben az elsőfokú ítélet több kiegészítést és pontosítást is igényel.

[33] Az elsőfokú bíróság nem értékelte a büntetéskiszabás során a bűncselekmények elkövetése óta eltelt időt. A vádlottak elfogása és az elsőfokú ítélet meghozatala között több mint két év, azóta a másodfokú eljárás befejezéséig újabb nyolc hónap telt el. A három évet megközelítő időmúlásnak a nyomatéka nem lenne jelentős a bűncselekmények tárgyi súlyára figyelemmel, azonban arra is figyelemmel kell lenni, hogy az I. r. vádlott mindvégig, a III. r. vádlott az elsőfokú ítélet meghozataláig, a II. r. vádlott pedig több mint másfél évig letartóztatásban volt, és utóbbi két vádlott jelenleg is bűnügyi felügyelet hatálya alatt áll. Az 56. BK vélemény III/10. pontja szerint ez a tény az amúgy kisebb időmúlásnak is nagyobb nyomatékot ad.

[34] Mindhárom vádlott javára nagy nyomatékkel kellett értékelni a cselekményeikkel érintett kábítószer mennyiségét. A számítás művelet (összeadás) helyes elvégzésével ugyanis az állapítható meg, hogy a [29]-[34] bekezdésekben írt értékesített és értékesítés céljából tárolt kábítószeresek össz mennyisége a csekély mennyiség felső határát nem haladta meg, annak 89,07%-a volt. Ennek a ténynek alapvető kihatása van az általuk megvalósított kábítószer-kereskedelem konkrét tárgyi súlyára, hiszen az ugyanilyen mennyiségre kínálással vagy átadással megvalósított kábítószer-kereskedelem a Btk. 176. § (5) bekezdés a) pontjában meghatározott vétség megállapítását alapozza meg, illetve – ezzel szoros összefüggésben – a

kereskedéssel megvalósított, a Btk. 176. § (1) és (2) bekezdése szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntette lefed minden olyan cselekményt, ahol a kábítószer mennyiség nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát. Mindebből az a következtetés adódik, hogy a vádlottak által elkövetett kábítószer-kereskedelem konkrét tárgyi súlya az ugyanazon tételkeretben elbírálandó bűncselekmények tipikus tárgyi súlyát messze nem éri el.

[35] Szükséges kiemelni, hogy a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények konkrét tárgyi súlyát nem kizárólag a cselekménnyel érintett kábítószer mennyisége befolyásolja. Jelen ügyben a vádlottak a kábítószer elosztását biztosító rendszerben a legalacsonyabb szinten álló tagok voltak: azok a kábítószer-használók, akik közvetlenül értékesítettek a hozzájuk hasonló fogyasztóknak, és akik a bevételből elsősorban a saját fogyasztásukat kívánták fedezni. Esetükben általában nem indokolt a törvény teljes szigorának alkalmazása, azt az ítéltábla értékítélete szerint azoknak kell fenntartani, akik a kábítószer kereskedelmét nagyobb tételben szervezik, és akik a vádlottakhoz hasonló fogyasztókat kihasználva gondoskodnak a kábítószer terítéséről.

[36] Arra is figyelemmel kell lenni, hogy a vádlottak által kereskedés céljára megszerzett és tartott kábítószeresek nagyobb részét a nyomozó hatóság lefoglalta. Így ezek a kábítószeresek nem kerültek ki a kereskedelmi forgalomba, amiből az következik, hogy a vádlottak cselekménye korlátozottabb mértékben volt alkalmas a jogtárgysértésre. Ezt az ítéltábla további enyhítő körülményként értékelte.

[37] Szintén enyhítő körülményként kellett értékelni azt a tényt, hogy vádlottak kannabisz kereskedelmével foglalkoztak. Köztudomású tény, hogy a kannabisz egészségkárosító hatása csekélyebb, mint a többi kábítószeré, ezért a kannabiszra elkövetett kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények kevésbé alkalmasak a jogtárgy (ti. az emberi egészség) sértésére. Így az ilyen cselekményeknek a konkrét tárgyi súlya kisebb annál, mint amit a jogalkotó a kábítószer-kereskedelem és a kábítószer birtoklása tényállásaiban absztrakt módon értékelt.

[38] A vádlottak egészségi állapotát az elsőfokú bíróság rendkívül alaposan feltárta, ezeket már maga is nyomatékos enyhítő körülményként értékelte mindhárom vádlott oldalán. Az ítélete óta a védelem által bemutatott orvosi iratokkal is alátámasztotta a II. r. vádlott esetén további, diagnosztizált mentális és tüdőbetegség is igazolt, ezeket a másodfokú bíróság további enyhítő körülményként értékelte. Az állapotrosszabbodás azonban a további vádlottak esetén semmivel nem nyert alátámasztást, így betegségeik – melyet nagy súllyal vett figyelembe a másodfokú bíróság is mind a büntetés kiszabása, mind a végrehajtás tekintetében – esetükben nem tettek szükségessé további szakértői bizonyítást, a II. r. vádlott esetén pedig azért nem, mert az orvosi iratok alapján is elégséges és értékelés alá vont bizonyíték állt rendelkezésre a joghátrány alkalmazása szempontjából. Ezért az ítéltábla az előterjesztett bizonyítási indítványt elutasította.

[39] A másik oldalon azonban súlyosító körülményként kellett értékelni a büntetést befolyásoló tárgyi tényezők között a huzamosabb időn át történő elkövetést mindhárom vádlott esetében. Az irányadó tényállás szerint a vádlottak közel három éven keresztül foglalkoztak kábítószer kereskedelmével, ami még az ilyen cselekményekre jellemző rendszerességre figyelemmel is olyan időtartamnak tekintendő, ami nagyobb mértékben megnöveli a cselekmények konkrét társadalomra veszélyességét ahhoz képest, amit a jogalkotó a törvényi tényállásban már értékelt.

[40] A vádlottak a kábítószer-kereskedelmet társtettesként követték el, ez az 56. BK vélemény III/12. pontjára figyelemmel súlyosító körülményként értékelendő. A III. r. vádlott esetében további súlyosító körülmény volt az önálló bűncselekményként nem értékelhető kábítószer-fogyasztás (56. BK vélemény III/6. pont), továbbá a más büntetőeljárás hatálya alatti elkövetésnek nagyobb nyomatékot kölcsönöz az, hogy egyidejűleg három – elmarasztalásához vezető – eljárás alatt valósította meg a jelen eljárás tárgyát képező bűncselekményt.

[41] Az így kiegészített büntetéskiszabási körülményekből az rajzolódik ki, hogy a vádlottak által elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének tárgyi súlya viszonylag kisebb, és a javukra számos nagyobb súlyú enyhítő körülmény is írható. Ezekre a tényekre figyelemmel a II. és III. r. vádlottak esetében az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a büntetési tételkeret alsó határa is túl szigorú lenne, ezért esetükben a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjában írt enyhítési lehetőség alkalmazása indokolt. A II. és III. r. vádlottak büntetőjogi felelősségének mértékében nincs érdemi eltérés, hiszen a II. r. vádlott terhére róható felfüggesztett szabadságvesztés hatálya alatti elkövetést lényegében kiegyenlíti az a tény, hogy a III. r. vádlott fogyasztott is az általa árult kábítószerből, illetve több büntetőeljárás hatálya alatt követte el a bűncselekményt. Ezen két vádlott személyi körülményeiben sincs érdemi eltérés, ezért velük szemben azonos tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása volt indokolt.

[42] vádlott1 I. r. vádlott esetében a büntetés enyhítése kizárólag különös méltánylást érdemlő esetben volt alkalmazható [Btk. 89. § (2) bekezdés], ilyet azonban az ítéltábla nem tudott feltárni, sőt, a feltételes szabadság hatálya alatti elkövetés már önmagában is kizárja az ilyen jellegű méltányosság gyakorlását. Az elkövetett bűncselekmények konkrét tárgyi súlyára figyelemmel azonban nem volt indokolt a büntetési tételkeret alsó határát meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása.

[43] A másodfokú bíróság teljes mértékben azonosulni tudott a törvényszék azon álláspontjával, amely szerint a szabadságvesztést mindhárom vádlott esetében a törvényi főszabálynál eggyel enyhébb fokozatban kell végrehajtani. Az elsőfokú bíróság a feltételes szabadságról és az előzetes fogvatartás beszámításáról az irányadó jogszabályoknak megfelelően határozott, ahogy törvényes volt az I. r. vádlottal szemben korábban kiszabott szabadságvesztésből engedélyezett feltételes szabadság megszüntetése, és a II. r. vádlottal szemben korábban kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése is.

[44] Tévedett ugyanakkor a törvényszék, amikor a vádlottakkal szemben pénzbüntetést is kiszabott a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján. Ez a törvényhely azzal az elkövetővel szemben teszi kötelezővé a pénzbüntetés kiszabását, akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélték, és megfelelő jövedelme vagy vagyona van. A vádlottak egyike sem rendelkezik a napi megélhetést épphogy fedező jövedelmet meghaladó bevétellel, vagyona egyik vádlottnak sincs. Ezért az ítéltábla azt állapította meg, hogy a vádlottak nem rendelkeznek a Btk. idézett rendelkezése szempontjából megfelelőnek tekinthető jövedelemmel és vagyonnal, vagyis a pénzbüntetés kötelező kiszabásának egyik feltétele hiányzik.

[45] Nem értett egyet a másodfokú bíróság az ügyészség e körben kifejtett álláspontjával sem. A Btk. 33. § (3) bekezdése szerint a büntetések főszabály szerint egymás mellett is kiszabhatók, és a törvény a szabadságvesztés és pénzbüntetés párhuzamos alkalmazása elé nem állít semmilyen korlátot. Azonban figyelemmel kell lenni a büntetések ilyen jellegű kiszabásának céljára is, vagyis arra, hogy ez akkor indokolt, ha a prevenciók célokat több büntetés egyidejű kiszabásával lehet hatékonyan és igazságosan elérni. Az ügyészség nem mutatta be, hogy a vádlottak esetén a végrehajtandó szabadságvesztés mellett kiszabott viszonylag kisebb összegű pénzbüntetés hogyan mozdítaná elő a büntetési célok kívánt hatását, és az ítéltábla sem tudott ilyen okot feltárni. Ezért a másodfokú bíróság a pénzbüntetés kiszabását mindhárom vádlott esetében mellőzte.

[46] Az elsőfokú bíróság a bűnjelekről az irányadó jogszabályoknak túlnyomórészt megfelelően rendelkezett, azonban nem észlelte, hogy a II. r. vádlottól lefoglalt horvát kuna már nem törvényes fizetőeszköz, így az a kábítószer értékesítés ellenértéke sem lehetett. Ezért az ítéltábla ennek a bűnnek a kiadását rendelte el. Konkretizálni kellett továbbá a végrehajtás megkönnyítése érdekében az elsőfokú ítélet vonatkozó rendelkezését a lefoglalt devizák pontos megjelölésével.

[47] Az ügyészség kritikával illette a bűnügyi költségről szóló rendelkezést azon az alapon, hogy a szakértői díjak tekintetében felmerült költségelemek megfizetésére a vádlottakat egyetemlegesen kellett volna kötelezni a Be. 574. § (4) bekezdése alapján. Szemben az ügyészség álláspontjával az elsőfokú bíróság helyesen és az irányadó bírói gyakorlattal összhangban járt el akkor, amikor az ügyészség által is hivatkozott jogszabályhely első mondatában írt főszabályt alkalmazta a bűnügyi költségről szóló rendelkezés meghozatala során.

[48] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta. A kiadni rendelt bűnjelek átvételére vonatkozó felhívás a Be. 321. § (5a) bekezdésén alapul.

[49] Az ítéltábla a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú eljárás során az I. r. vádlott által a letartóztatásban, a II. r. vádlott által ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról.

[50] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2025. november 21.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,
k.,

dr. Ignác György s. k.,

dr. Raczky Katalin s.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 2025. március 27. napján kihirdetett 501.B.171/2024/79. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.209/2025/62. számú ítéletében írt változtatásokkal 2025. november 21. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. november 21.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Takácsné Veres Tünde

bíróági ügyintéző